

Keetje Hodshon, Over vermogen en onvermogen

Ze zijn iets kleiner dan speelkaarten, de portretten van Charles Hodges die je te zien krijgt als je zijn naam intoetst. Wie op zoek is naar meer portretten van hem en 'over Hodges' intoetst, ziet plotseling honderden portretten voorbij scheren, maar nu van de Hongaar Philip Alexius de László. Frêle dames in gloednieuwe kledjes. Onwerkelijke wezens in opwervende voiles. Onder fraaie hoeden.

Ik ben echter niet op zoek naar namen. Noch van de schilders, noch van de dames. Ik focus vooral op de rechterarm van de geportretteerden. Als de linkerarm prominent aanwezig is, is de rechterarm bijna nooit helemaal afwezig. Er is altijd een schaduw van de arm te zien of iets in donkere tonen waaruit een hand steekt. Of de arm is min of meer zichtbaar als de vorm van een arm onder een omslagdoek. Alleen als de dames en profiel geportretteerd worden, gaat hun bovenlichaam schuil achter een arm, al dan niet in een mouw gestoken.

Ik heb Keetjes portret vandaag uitvergroot op mijn scherm gezet. Alsof ik door steeds naar haar te kijken meer van haar wezen zal begrijpen, meer van het portret van Hodges waarop zelfs de suggestie van een rechterarm ontbreekt.

Ze kan zo een meisje in haar tienerjaren zijn. Blozende wangen, een frisse huid, donkere vriendelijke ogen. Verraadt haar blik naïviteit? Ze heeft ook iets van een wat wonderlijk geproportioneerd mensje, waarbij het lijkt alsof Hodges haar hoofd op een te klein lichaam heeft geschilderd.

Met haar 1 meter 52 en de kinderlijke bloemen in haar haar, ontroert ze. Heeft Hodges het portret geschilderd om en nabij 1796? Dan moet ze tegen de 30 jaar geweest zijn. In haar medaillon zie ik een haarlok. Van haar moeder? Van haar oudere jong overleden broer Jacob Crayenstein Hodshon?

Ik lees het aantrekkelijk ogende boek over Keetje Hodshon. Ik heb zelden een boek in handen gehad dat achter iedere vraag over de hoofdpersoon een nog groter vraagteken moet plaatsen.

- Wie was Keetje Hodshon?

Waarom is het niemand gelukt om een tipje van haar sluier te lichten als het gaat om haar vrijwel ontbrekende handschrift? Waarom is niets daarvan beklijfd dan de brave regeltjes die ze schrijft in het album amicorum van Manon, de dochter van haar latere gouverneur en gouvernante, Daniel en Marie Anne Delprat- Humbert, (*‘Tant que je vivrai, je vous aimerai’*)

Als ze een rechterarm had, heeft ze die tijdens het poseren voor Hodges wel erg goed verborgen. Een ongemakkelijke houding voor iemand die uren stil moet zitten voor de bekende schilder van de de Beau Monde.

‘Nu in Haarlem! Komt dat sien.’

Maar zo zal Hodges zich niet geafficheerd hebben.

Heeft Keetje Hodshon wel een rechterarm?

Of ontbreekt die arm, of een deel van die arm. Rest er iets als een klein vleugeltje dat door de thuisnaaisters in aangepaste kleding verhuld wordt?

Ik lees:

‘Is het bovendien niet zo dat mensen die hun voorkeurshand niet kunnen gebruiken, redelijk tot vrij goed met de andere hand kunnen leren schrijven?’

Maar dit was anders in de tijd dat met kroontjespen en inktpot werd geschreven. Bovendien is het met een kroontjespen lastig om duwend te schrijven omdat deze een scherpe punt heeft die bij duwen in het papier kan haken. Dit haken kan het papier beschadigen, inktvlekken veroorzaken op die plek en door spetteren bij het losschieten een kring van inktvlekken geven.

Feiten genoeg over het kleine mensje waaraan verder alles groots is. Dat wil zeggen, dat wat met de materie te maken heeft. ‘Schathemeltje’ rijk is ze geworden. Zijn haar broertjes geworden. Vooral door de dood die in hun jonge leven regelmatig langs kwam, maar bij hun oeverloos verdriet de schatkamer steeds ruimer gevuld achterliet.

- Een weddenschap.

Is het waar dat door drie Heren, ergens in de tweede helft van de achttiende eeuw, na een copieus diner een weddenschap zou zijn afgesloten; wie van de drie het grootste huis van Haarlem zou laten bouwen? Het is waar en het zijn volgens de overlevering de Heren Hope, Barnaard en Hodshon.

Dat Henri Hope (1735-1811) erbij is staat buiten kijf. Hij zal als eerste tussen 1785 en 1788 op de fundamente van het huis Welgelegen in Haarlem het Paviljoen Welgelegen laten verrijzen dat voornamelijk gebruikt zal worden om er zijn zeer omvangrijke kunstcollectie te herbergen.

De tweede in het weddende gezelschap is de Heer Hodshon. Een leeftijdsgenoot van Henri Hope. Hij is de derde Albertus Hodshon in successie die leefde van 1735 tot 1780.

Vermoedelijk is hij het die als eerste de plannen maakt voor zijn ‘Mooiste huis van Haarlem’. Een Nieuw huis aan het Spaarne in Haarlem, het latere nr. 17.

De door hem uitverkoren architect is Abraham van der Hart die vanaf 1777 tot en met 1820 de stadsarchitect van Amsterdam is, maar ook in Haarlem fraaie Patriciërswohnungen van zijn signatuur voorziet.

De gesprekken tussen de twee vinden plaats in Huize Hodshon aan de Nieuwe Gracht 13. De jonge Keetje, die thuis de schaduw van haar vader genoemd wordt, is erbij. Ze zit op een taboeretje achter de Heren, staat op en buigt zich naar voren als van der Hart losse schetsen maakt. Haar vader en van der Hart genieten van de gretigheid waarmee ze kijkt naar de vliegensvlugge hand met potlood.

Abraham van der Hart tekent het huis, de bomen voor het huis, hij tekent vogels, luchten en de wind in de takken van de bomen. Hij schrijft er bij; Het mooiste huis van Haarlem, het Stadspaleis voor Mejuffrouw Keetje Hodshon.

‘Daar gaan we later wonen’, hoort hij haar zeggen.

Is dat het moment waarop Abraham van der Hart en vader Albertus Hodshon het pad naar een waar Paleis aan het Spaarne voor haar hebben uitgezet?

Het blijft niet bij tekeningen voor Keetje Hodshon. De echte ontwerpen komen in kokers terug naar het huis aan de Nieuwe Gracht 13 en worden door vader Hodshon voorlopig opgeborgen in een kast op zijn werkkamer.

Regelmatig haalt hij ze tevoorschijn en kijken vader en dochter naar plattegronden in blauw en wit getekend.

Soms verdwaalt vader Hodshon’s vinger in de ontwerpen, maar Keetjes vinger gaat trefzeker van vertrek naar vertrek. Ze laat die over de trappen hollen en benoemt de

kamers; voor Isaac, voor Bertus, voor Mama als ze terug komt. Voor de meiden, voor de logés.

‘Daar woont U, daar woon ik,’ zegt ze als ze de grootste vertrekken met haar vingertop omcirkeld heeft.

De derde Heer die meedeed aan de weddenschap is de grootvader (1726-1779) van zijn naamgenoot Willem Philip Barnaard. De laatste laat het huis aan de Nieuwe gracht 7 bouwen onder auspiciën van dezelfde bouwmeester, Abraham van der Hart, die het tussen 1804 en 1807 zal realiseren.

Hij ontwierp o.a. de vijf schitterende vertrekken: een ‘Etrurische’ antichambre, een ‘Gouden Salon’, een Grote Eetkamer (‘Marmerzaal’), een dagelijkse eetkamer en een dagelijkse woonkamer. In 1807 is Lodewijk Napoleon Bonaparte er te gast.

- Het portret.

Kan het in de tijd van Keetjes jeugd onbenoemd gelaten zijn? Of wordt er slechts heimelijk over gesproken?

‘Heeft U gezien hoe de rechtermouw door de keuze voor de stof, werkelijk de mooiste stoffen met de mooiste motieven, zacht mee beweegt?’

In de rustige cadans van haar wezen dat vrijwel altijd in balans is.

Rust nog ergens in een archief een brief van moeder Catharine?

Mijn lieve Mathilde.

Ons kindje is geboren op 24 november 1768.

Een van God gegeven levend meisje. Haar rechterarmpje ontbreekt. De rest van haar lichaampje is voorts volmaakt geschapen, de schouderpjes spiegelbeeldig. Een allerliefste schat, zei de baker. ‘Ze had meteen de oogjes open.’

Nog voor de dood van zijn vrouw, heeft vader Hodshon bepaald dat het kapitaal uit zijn nalatenschap apart gezet zou worden ‘opdat de kinderen van de rente kunnen blijven leven op het welstand niveau dat ze gewend zijn.’

Het ouderlijk huis aan de Nieuwe gracht 13, de buitenplaats met koetsen en

paarden, het zeiljacht en de tentschuit worden door Vader Hodshon na de dood van zijn vrouw in een onverdeelde boedel ondergebracht. Tot de meerderjarigheid of het huwelijk van de laatste van zijn kinderen, Isaac.

Behalve over rijkelijk gevulde spaarpotten kreeg Keetje de beschikking over een collectie parels, juwelen, goud en zilverwerk waaronder een prachtig zilveren tafdstuk van haar moeder en kreeg Albertus kostbaarheden toegezegd als een kristallen kinderbel met 8 grote gouden bellen er aan en Isaac onder andere een ring met een grote briljant en twee zilveren theebladen.

Maar steeds wordt door de notaris van vader Hodshon expliciet vermeld dat alles behalve de spullen ('dus alleen wat het in baar geld waard is') in bewaring voor het genoemde kind blijft. Keetje en haar zuster Johanna, op 24 november 1779 getrouwd met Willem Anne Lestevenon, Heer van Hazerswoude, zouden ter compensatie van het huis aan de Nieuwe Gracht 13 – dat aan de jongens wordt vermaakt - een bedrag van vijftig duizend gulden boven op hun aandeel ontvangen.

Drie Heren kregen het beheer over de nalatenschap:

Jan Jacob Bremer uit Amsterdam, Jacob Hoofman en Piet Kops Goedschalcks uit Haarlem.

'De jongens zijn gehoorzaam en Keetje is mijn engeltje,' heeft Vader Hodshon gezegd tegen de twee weduwen die hij na de dood van zijn echtgenote in 1777 verzocht heeft de voogdessen van zijn kinderen te worden. Het zijn zijn zuster Helena en zijn schatrijke schoonzuster Maria van der Graas, die aan het Spaarne nr. 106 woont. Keetje is dan negen, Albertus dertien en Isaac vijf jaar. Johanna de oudste dochter is zeventien en niet ver verwijderd van een huwelijk met Willem Anne Lestevenon.

Keetje Hodshon is het vierde kind van het zeer gefortuneerde echtpaar Hodshon-van der Graas, die van hun zes geborenen er drie zouden verliezen. Voor Keetje is de dood geen onbekende. Ze is vier jaar als haar achtjarige jarige broertje Jacob Crayenstein, van de Buitenplaats van de familie Hodshon, 'Spaar en Hoven', wordt weggereden, gevolgd door een rouwstoet van ongetrouwde jonge mannen zoals bij begrafenissen van kinderen van welgestelden niet ongebruikelijk is.

Als ze negen is staat ze met vader Hodshon voor het grote bed waarin haar moeder tussen de bloemen is opgebaard met een doodgeboren kind in haar armen.

(Wie zich in deze periode in het huis van de familie Hodshon wil wanen, spoedde zich naar blz. 25 van het boek Keetje Hodshon van Els Kloek en Maarten Hell, waarin de inrichting van Huize Hodshon als tijdens een rondgang bij kaarslicht beschreven wordt.)

- 1780.

Het gebeurt onverwacht in het begin van het jaar 1780. Dan overlijdt een aanbeden vader.

Een maand voor zijn overlijden was een van de twee voogdessen, zijn schoonzuster Maria van der Graaf overleden. Al enige tijd ‘ziekelyk van lichaam’.

Johanna, Keetjes grote zuster zal op 8 oktober van datzelfde jaar overlijden, net als haar moeder Catherina in 1777, met een doodgeboren kind in het kraambed.

Liet Vader Hodshon al een puissant kapitaal na aan zijn kinderen; ruim een miljoen gulden, erfde ieder kind van tante Maria nog eens een vast bedrag van 775.000 gulden en kregen Johanna en Keetje ook nog eens de beloofde compensatie van 50.000 gulden.

De zuster van vader Hodshon, tante Helene probeert zich met haar hele hart te ontfermen over de drie verweesde, lamgeslagen kinderen van wie er twee, de jongens, naar lessen buitenshuis gaan en het meisje Keetje uren zwijgend op haar plekje voor het raam zit.

Voor Keetje komt al sinds haar zevende jaar dagelijks een gouvernante die haar moet leren schrijven, rekenen en lezen. Ze leert weliswaar schrijven met haar linkerhand maar niemand, zelfs haar vader niet, hebben haar kunnen genezen van de onoverkomelijke weerzin die ze daarbij voelt. Het werd niet mooi wat ze schreef. Ze kwam met haar mouw in de de inkt. Ze maakte vlekken. Ze wilde niet met haar hand onder de regels schrijven. Ze kon bovendien heel snel, heel goed lezen en vond daarin volledige compensatie voor een handschrift dat ze had als het moest.

Keetje zal bovendien een leven lang voor al haar wensen en behoeften hulptroepen inroepen. Wat ze geschreven wil zien, (en dat betrof nu eenmaal zelden persoonlijke ontboezemingen) wordt voor haar geschreven.

Als Keetje in de jaren die volgen niet voor het raam zit, zit ze met boeken uit haar vaders bibliotheek op schoot en niemand begrijpt nog waarom ze vooral boeken over de bouwkunst leest.

Schildert Charles Hodges haar jaren later daarom met die verwondering op het gladde met veel roze aangezette gezicht? Een verwondering die de hevige bewegingen tussen de uitersten in haar leven, de puissant rijkdom en het intense verlies in haar achterlieten? Schildert hij ondoordringbaar bruine ogen die ondanks de lichtpuntjes die hij er inzet weinig temperament verraden. Heeft hij een evidente zachtheid en vriendelijkheid in haar portret willen benadrukken?

Keetjes portret is niet onmiddellijk het portret van een flamboyante persoonlijkheid. Van een vrouw van de wereld die een groot fortuin ten deel valt waaruit ze op haar eigen wijze met gulle hand zal schenken. Ze ziet er niet uit als een vrouw die de ene minnaar na de andere verslijt, noch als een vrouw die met gestrenge hand een enorm huishouden zal bestieren.

Keetje Hodshon' s portret is het portret van een jonge vrouw. Een vaderskind. Met hem deelde ze een geheime wereld, een geheime toekomst in een Stadspaleis aan het Spaarne. Van hem leerde ze op wie ze kon vertrouwen.

Een vader die volgens de overlevering, na de dood van zijn vrouw 'ook op de bovenverdieping zou hebben geslapen, dichtbij de rode en blauwe kamer van zijn zonen, naast de kinderkamer, waar in een ledikant met groen behangsel, op een paardenharen matras zijn Keetje sliep. Een ontroerend klein meisje dat zolang ze kon in zijn kielzog ging.

Hodges heeft haar mond treffend geschilderd. Een opvallend kleine mond, als uit marmer gehouwen en gepolijst tot die haar gezicht sierde als een gestolde glimlach waarmee ze moeiteloos alles en iedereen kon ontwapenen. En op afstand wist te houden.

'Mijn Keetje is zichzelf genoeg.'

Alleen feiten werpen voorlopig enig licht op het leven dat volgt voor de kinderen Hodshon. Door Pieter Kops Goedschalk, voogd van de kinderen, worden de voormalige tabakshandelaar Daniël Delprat (1729-1795) en zijn vrouw Marie Anne Humbert (1736-1810), 'beiden van hugenootse herkomst' benoemd tot hun gouverneur en gouvernante. Zij worden bovendien aangesteld als beheerders van het enorme fortuin dat de kinderen hebben geërfd. Buiten hun veilige vesting woedt de Vierde Engelse oorlog die Bataafse Republiek zal leren. Op 26 september 1781 verschijnt er een anoniem pamflet; 'Aan het volk der Nederlanden.'

Het scheurt land en volk in twee partijen; De Patriotten en de Oranjegezinden. Het leven met de voogden, neemt de kinderen als vanzelf mee in het kamp van de Patriotten. Ze zitten naast de Delprat's in het kleine theatertje waar het amateurtoneel gezelschap 'Leerzaam Vermaak' de planken bezet. Speelt Keetje mee? Keetje speelt niet mee.

Is er een verstandhouding tussen haar en haar gouvernante? Ze delen de leegte om een beminde. Marie Anne Delprat-Humbert heeft immers haar kind achter moeten laten in Berlijn om bij het meisje Hodshon te zijn. Keetje kijkt vaak peinzend naar het mooie gezicht van Marie Anne die zich kennelijk schikt in haar lot. Ze stelt Keetje voor dat ze haar Ma-ma mag noemen maar dat woord komt alleen geluidloos over haar lippen.

Ze mag zo nu en dan eens mee naar Manon in Berlijn. Jaren later zal ze Manon in haar testament gedenken met een 'smartengeld' een bedrag van 6000 gulden.

In 1791 werd de toen 22-jarige Keetje meerderjarig verklaard en kreeg zij de beschikking over haar erfenis van 1.938.394 gulden.

- Naar Amsterdam.

Het is verleidelijk om Keetje in haar koets te volgen op weg naar Amsterdam. Op weg naar Abraham van der Hart die ze haar linkerhand geeft als hij haar uit de koets helpt. Hij draagt de reistas en biedt haar met een sprongetje naar links weer zijn arm aan tot ze de ontvangstruimte binnengaan. De timmerwerkplaats ligt voor de ontvangstruimte. Keetje weet van haar vader, dat Abraham van der Hart het vak leerde van zijn vader, de meester timmerman van der Hart.

In de ontvangstkamer ziet ze de kasten die op een deuropening na, alle wanden beslaan. Ze puilen uit van de boeken over de bouwkunst en opvallend veel boeken over de Neoclassicistische Architectuur. Keetje herkent de boeken die haar vader zich al had aangeschaft om enigszins te weten waarover hij sprak met de stadsarchitect van Amsterdam.

Keetje buigt zich over de reistas en wijst op de kokers met de ontwerpen die hij voor vader Hodshon maakte. Herkent hij ze?

Ze kijkt geboeid toe als hij die uit de kokers haalt en uitrolt op de lange werktafel. Hij laat er zijn handen over laat gaan alsof hij ze streelt. Ze glimlacht naar hem.

Als hij de tekeningen ziet die hij voor het meisje Hodshon gemaakt heeft, zegt hij; 'U maakt mij verlegen,'

'Het mooiste huis van Haarlem,' zegt ze.

‘En nu Uw mooiste huis?’ vraagt hij.

‘Zoals hij het wilde moet het,’ zegt ze vol overtuiging.

Hij beaamt het. ‘Hij zou voor U niets anders willen.’

Het is Keetje die hem in Amsterdam, waar de ontwerpen in de kokers voorlopig zullen achterblijven, officieel de opdracht geeft. Als ze terug naar Haarlem gaat kijkt ze over haar schouder. Op haar gezicht die kleine glimlach, een uit marmer gehouwen trots.

Hebben Vader Hodshon en Abraham van der Hart toen, lang geleden min of meer bepaalt waar het Stadspaleis zou moeten verrijzen?

Het is nu Abraham van der Hart die haar behulpzaam is bij de aanschaf van de huizen en erven aan het Spaarne, de mooiste locaties tegenover ‘de boek en konstzael van Pieter Teyler van der Hulst’.

Keetje Hodshon is mans genoeg om obligaties uit haar nalatenschap (te laten) verkopen door haar boekhouder die ze in vaste dienst genomen heeft, waardoor ze veertigduizend gulden contant maakt om de adviezen van Abraham van der Hart te volgen. Abraham van der Hart is bijna wekelijks aan het Spaarne te vinden en adviseert nog eens twaalfduizend gulden neer tellen voor de woning van een oud-burgemeester. Als die koop een feit is, koopt ze weer op zijn advies aan de oostkant van de Achterstraat nog een gedeeltelijk gesloopt gebouw met tuin, en een koetsierswoning met een paar daar achterliggende huisjes.

“Op 1 maart 1794 volgt nog de koop van een huis ten Noorden van haar andere onroerend goed. Keetje Hodshon bezit nu drie aaneensluitende percelen aan het Spaarne en een groot stuk grond in de Achterstraat”. Het definitieve ontwerp voor ‘het Mooiste huis van Haarlem, Keetjes Stadspaleis’, vordert met vaart op de tekentafels van Abraham van der Hart. Hij heeft niet al te veel hoeven veranderen aan de eerdere ontwerpen voor haar vader. Hij verfijnt hier en daar om aan praktische eisen te voldoen en bespreekt uitvoerig met haar de enige forse ingreep die hij moet doen om de de gevel van het huis schuin op de rooilijn te kunnen zetten. Om zo een zogenaamde driezijdige uitsprong van het huis te kunnen bewerkstelligen.

Is het eerste fronton, een wapenschild, nog in opdracht getekend van Keetjes vader, wordt nu, voor het nieuwe fronton een beeldengroep ontworpen. Een staande vrouw getooid met een helm, spies en schild moet Minerva voorstellen. Op haar schild is de afschrikwekkende Medusa geportretteerd. Naast haar zit Concordia met

een pijlenbundel in haar handen die de eendracht zou symboliseren. Een derde figuur op de ontwerp-tekening draagt de hoorn des overvloed, maar zij verdwijnt uit het ontwerp.

Is de beeldengroep, voor ingewijden geïnspireerd op de beeldtaal van de Patriotten, een wens van Keetje? Of is het zoals wel vaker een gezamenlijk initiatief van haar en van de goede zaak der Patriotten toegedane raadgevers?

Het zijn zonder twijfel de nog door Keetjes vader benoemde familienotaris J.H. Foichen, en voogd Pieter Kops Goedschalk, nu beiden burger vertegenwoordigers van de Haarlemse Patriotten, die een belangrijke rol spelen bij de nogal opzienbarende schenking die Keetje voortst doet ‘van twee fraaie drie ponds kanonnen’. ‘Om daarmee tegen de Pruisen te vechten die de echtgenote van de stadhouder en zuster van Koning Willem 11 van Pruisen, na haar aanhouding bij Goejanverwellesluis te hulp kwamen.’

Er is een raadgever op wie ze zich echt kan verlaten. In wie ze om een belangrijke reden, de voorkeur van haar vader, het vertrouwen van de wereld heeft; Abraham van der Hart (door derden ook wel de windvaan genoemd wegens zijn vermogen opdrachtgevers van welk pluimage dan ook aan zich te binden).

Van der Hart doet voor haar waarom hij bekend staat:

‘Hij is ten zeerste betrokken. Hij treedt op namens haar, stelt bestekken op en levert ontwerp- en detailtekeningen voor het interieur.’

‘Vooral voor de huizen Hodshon en later Barnaart worden alle registers opengetrokken door decorateurs uit Amsterdam en Haarlem. Fraai stucwerk, betimmeringen, houtsnijwerk, schoorsteenmantels en spiegels, zijn in beide huizen vrijwel ongeschonden bewaard gebleven. De ontvangstvertrekken hebben steeds een geheel eigen sfeer, met sterk verschillende kleuren, materialen en ornamenten.’ Zo staat geschreven.

Toch een mirakel dat ‘drie van de Mooiste Huizen van Haarlem’ als gevolg van een copieus diner en een weddenschap daadwerkelijk verrezen zijn.

En er nog staan!

(Wie zich in deze periode in het huis van Keetje Hodshon wil wanen, spoedde zich naar blz. 99. van het eerdergenoemde boek van Els Kloek en Maarten Hell.)

We schrijven de tijd van ‘de Bataafse revolutie van 1794 en 1799, waarin Keetje Hodshon wegens haar grenzeloos lijkende ondernemingslust en in dat licht

onbegrijpelijke gebrek aan eigen handgeschreven sporen, als een groot raadsel rondwaart.

‘In 1791 is ze in één klap de rijkste vrouw van Haarlem.’

Maar wie is in één klap de rijkste die al rijk geboren is?

In 1793 heeft ze de ‘kapitale’ buitenplaats Berkenrode aangekocht waarvoor ze de tuinen laat aanleggen door Johan Georg Michael die gezien zijn geboortedatum (1738) haar vader had kunnen zijn. Hem vertrouwt ze met dezelfde argeloosheid waarmee zij haar steun en toeverlaat Abraham van der Hart vertrouwt.

• Tenslotte

En zijn er nu nog vragen?

Er zijn altijd vragen.

Waren er mannen in Keetjes leven?

De mannen in Keetjes leven waren vaders.

‘Waarom schreef Mejuffrouw Hodshon niet?’

Heeft U wel eens duwend moeten schrijven met een kroontjespen? Kon de punt bij het duwen niet in het papier haken? Kon dat bij het losschieten van de punt niet een spetterend vuurwerk van inktvlekken geven?

‘Waarom zoeken naar hiaten in haar leven?’

Je weet maar nooit of Hiaten meer zijn dan in te vullen gaten.

‘Waarom heeft ze zo'n Paleis voor zichzelf laten bouwen?’

Welk huis is groot genoeg voor de liefde van een vader voor zijn dochter?

Welk huis is groot genoeg voor de liefde van een dochter voor haar vader?

Wie bovendien ‘het ‘Mooiste huis van Haarlem’ wil laten bouwen doet er goed aan een kanjer van een huis te laten verrijzen dat de eeuwen kan trotseren, zeker als het om een weddenschap gaat.

‘Maar waarom zo veel kamers?’

Mejuffrouw Hodshon verkeerde vanaf haar jeugd in een zeer groot huis met een

*lijvig gezelschap aan personeel.
Een gezelschap waarin figuranten inwisselbaar zijn en deswege als
levensgezelschap resistenter dan innig beminde familieleden.*

‘Kwam er echt geen bezoek voor Mejuffrouw Hodshon?’

Haar boekhouder kwam iedere dag.

‘Waarom was er geen geliefde in Keetjes leven?’

Die vraag lijkt mij het eenvoudigst te beantwoorden.

Sommige vrouwen zijn zichzelf genoeg.